

Projectvoorstel

Bedrijven aan de slag met laaggeletterdheid

Onderzoek en aanpak laaggeletterdheid in het
bedrijfsleven in de gemeente Schijndel

Aanleiding en inleiding

Ongeveer 1,5 miljoen mensen in Nederland hebben moeite met lezen en schrijven. Gemiddeld gezien is dat 13% van de Nederlandse bevolking. Voor de gemeente Schijndel komt dit neer op ongeveer 2600 mensen die onvoldoende kunnen lezen, schrijven, rekenen en onvoldoende vaardig zijn met de computer. Van de beroepsbevolking is 6% laaggeletterd.

In Schijndel draait op dit moment het project "Lang zullen ze lezen!" Een uniek project waarin ketenpartners samenwerken om de aanpak laaggeletterdheid tot een succes te maken. De partners in het project zijn de gemeente Schijndel, ROC Koning Willem I College, Brede Welzijnsinstelling "Het Palet" en bureau "Zet een punt..." dat met Marian Janssen- de Goede de projectleiding verzorgt. In het projectplan van "Lang zullen ze lezen!" is opgenomen dat ook het bedrijfsleven van Schijndel op dit thema benaderd zal worden. In dit projectvoorstel is dat verder uitgewerkt.

De aanpak richting bedrijfsleven wijkt af van de aanpak in het project "Lang zullen ze lezen!", gericht op kandidaten die zich persoonlijk aanmelden voor een doorlopende groepsactiviteit. Ervaringen van Marian Janssen met de aanpak laaggeletterdheid in het bedrijfsleven in de regiogemeenten Helmond en Amersfoort liggen aan de basis van dit voorstel. In Amersfoort komt in nauwe samenwerking met het CINOP een gedegen aanpak tot stand (zie schema pagina 4). Marian pleit ervoor om deze aanpak ook in Schijndel uit te zetten. Bovendien kan, door de samenwerking met het CINOP, (op onderdelen) co- financiering vanuit het landelijk aanvalsplan Laaggeletterdheid, tot de mogelijkheden behoren.

Sinds de start van het Aanvalsplan Laaggeletterdheid *Van A tot Z betrokken*, is er aandacht gekomen voor het probleem van laaggeletterdheid. Deze aandacht heeft zelfs geleid tot de ondertekening van het convenant Structurele Aanpak Laaggeletterdheid 2007-2015 tussen werkgevers, werknemers en de overheid in de Stichting van de Arbeid (zie bijlage). De doelstelling van het convenant is het aantal laaggeletterden in de beroepsbevolking met 60% terug te brengen van 420.000 naar maximaal 168.000 in 2015. De Stichting van de Arbeid wil cao-partijen motiveren om laaggeletterde werknemers te stimuleren tot het volgen van functiegerelateerde opleidingen en dit via cao-afspraken en de inzet van O&O fondsen ondersteunen.

In eerste instantie is het noodzakelijk werkgevers bekend te maken met de problematiek. Zij moeten de bereidheid hebben om de laaggeletterdheid van hun werknemers aan te gaan pakken. Hiervoor kunnen zij verwijzen naar bestaande scholingsmogelijkheden (o.a. bovengenoemd project) maar ook andere trajecten bij andere scholingsaanbieders behoren tot de mogelijkheden. Op het moment dat een

© Zet een punt... Marian Janssen- de Goede
Herziene versie 18-02-2009

bedrijf meerdere werknemers aanmeldt en de inhoud van het scholingsaanbod afgestemd wil hebben op de werksituatie, kan het aanbod van een in-companytraining worden onderzocht.

Na bewustwording en de wil om iets te gaan doen, moeten bedrijven door het "scholingswoud" worden geleid. Het CINOP kent als geen ander de aanbieders op dit terrein. De ervaring leert dat bedrijven die het thema omarmen, graag ondersteund willen worden bij de aanpak en uitrol (interne communicatie) in het bedrijf. Ook hierin kan het CINOP ondersteuning op maat aanbieden, in samenwerking met de projectleider van het project "Lang zullen ze lezen".

Het CINOP beschikt over ruime ervaring op onderzoeksgebied. Het onderzoek naar Laaggeletterdheid in Schijndelse bedrijven is bij hen in goede handen. Zij zijn in staat de uitkomsten van de digitale enquête (quick scan) te interpreteren en conclusies te trekken uit de gegevens.

Op 4 december 2008 is, op de bijeenkomst van ondernemend Schijndel met de gemeente Schijndel, een presentatie Laaggeletterdheid in het bedrijfsleven aangekondigd. CINOP en/ of Marian Janssen kunnen deze presentatie verzorgen.

Op 19 november 2008 heeft de SP in Schijndel een motie Laaggeletterdheid ingediend. In deze motie wordt aangedrongen op het sluiten van een convenant met de werkgevers in Schijndel. Dit projectvoorstel biedt allerlei momenten waarop zo'n convenant ondertekening gerealiseerd kan worden.

De werknemers van bedrijven zullen bedrijfsinformatie sneller gaan begrijpen, de motivatie neemt toe, de werksfeer verbetert, het ziekteverzuim daalt en de productiviteit groeit. Allemaal goede redenen voor de ondernemer om zich aan te sluiten bij de groep ondernemers die laaggeletterdheid onder de medewerkers al heeft aangepakt. De Schijndelse ondernemers die zich aansluiten bij het initiatief, kunnen ook veel van elkaar leren. Op initiatief van de gemeente zou een kenniskring/ expertgroep gerealiseerd kunnen worden waarin ondernemers elkaar informeren over de vormgeving van de aanpak en de successen in hun bedrijf.

Door dit thema op te pakken geeft de gemeente een extra impuls aan het lokale werkgelegenheids-beleid dat gericht is op de optimale ontwikkeling van werknemers. Ook worden werknemers op deze manier ondersteund bij het goed functioneren in en behouden van hun werk. In samenwerking met de afdelingen Economische zaken van de gemeente Schijndel en met de afdeling Communicatie moet het mogelijk zijn om een prachtige aanpak weg te zetten. De resultaten zullen meetbaar zijn. Het aantal cursisten in het project "Lang zullen ze lezen!" zal toenemen evenals de vraag naar bedrijfsgerichte scholing.

Wat gaan we doen?/ Tijdpad

Overleg met gemeente Schijndel en ontwerpen projectvoorstel	Januari 2009	Zet een punt.../ gemeente Schijndel
Uitwerken plan en indienen financieel plaatje	Februari 2009	Zet een punt.../ CINOP
Onderzoeken co-financiering uit het Landelijk Aanvalsplan Laaggeletterdheid	Februari 2009	CINOP
Ontwerpen informatiefolder	Februari/ maart 2009	Gemeente Schijndel/ CINOP/ Zet een punt...
Opstellen lijst met bedrijven Schijndel	Februari/maart 2009	Zet een punt.../ Gemeente Schijndel/ Ondernemersverenigingen
Mailing bedrijven/ belronde	Maart 2009	Zet een punt...
Uitzetten digitale enquête in bedrijven/ aanpassen enquête/ onderzoek	Maart 2009	CINOP/ Zet een punt...
Verwerken gegevens onderzoek/ conclusies	Maart/ april 2009	CINOP
Benaderen kansrijke bedrijven	Maart/ april 2009	CINOP/ Zet een punt.../ Project "Lang zullen ze lezen"/ overige aanbieders
Organiseren workshops/ bijeenkomsten voor bedrijven met het thema Laag-geletterdheid/ Inzichtelijk maken van de financieringsmogelijkheden voor bedrijven	1 ^e ronde mei 2009 2 ^e ronde juni 2009	CINOP/ Zet een punt...

Afrondende rapportage	Juni/ juli 2009	CINOP/ Zet een punt...
Verdere begeleiding en uitrol in bedrijven/ scholingsaanbod	op vraag van het bedrijf (maatwerk)	CINOP/ Zet een punt.../ project "Lang zullen ze lezen!"/overige aanbieders/ ROC's/Kenniscentra

Begroting

	Zet een punt... Aantal uren	CINOP Aantal uren
Vorbereidingsfase (januari- maart 2009) -Overleg met de gemeente Schijndel en ontwerpen projectvoorstel -Uitwerken plan en indienen begroting - Onderzoeken co-financiering uit het Landelijk Aanvalsplan Laaggeletterdheid - Ontwerpen informatiefolder	5	5
Uitvoeringsfase (maart- juni 2009) - Opstellen lijst met bedrijven Schijndel - Mailing bedrijven/ belronde - Uitzetten digitale enquête in bedrijven/ aanpassen enquête/ onderzoek - Verwerken gegevens onderzoek/ conclusies - Benaderen kansrijke bedrijven - Organiseren workshops/ bijeenkomsten voor bedrijven met het thema Laaggeletterdheid/ Inzichtelijk maken van de financieringsmogelijkheden voor bedrijven	40	37
Evaluatie/ afsluiting (juni- juli 2009) - Afrondende rapportage - Verdere begeleiding en uitrol in bedrijven/ scholingsaanbod	15	5

Kosten

Zet een punt... 60 uur á	
CINOP 47 uur á	Co- financiering Landelijk Aanvalsplan Laaggeletterdheid
Totaal	€	

*** Genoemde prijzen zijn exclusief BTW**

Partners

1. RABO BANK

Samen met het Winterpalet heeft het project "Lang zullen ze lezen" uit het Coöperatief Dividend de derde prijs in de wacht gesleept. De RABO bank was erg geïnteresseerd in het project. RABO- bank Nederland is ook partner van de Stichting Lezen en Schrijven (van prinses Laurentien). De RABO- bank zou mee kunnen denken en in de PR blijvende aandacht kunnen vragen. Ook het bedrijfsleven in Schijndel kan door de RABO bank geïnformeerd worden.

2. E-TV

ETV.nl is een afkorting van Educatieve Televisie en is nu te zien in de regio's Rotterdam, Haaglanden, Utrecht, Amsterdam, Groningen, Drenthe, Brabant en Overijssel. ETV.nl biedt een gevarieerd aanbod van programma's over taal, werk, samenleving, onderwijs, opvoeding en gezondheid. ETV.nl is meer dan alleen televisie. De afgelopen jaren zijn veel programmaseries gemaakt en uitgezonden. Bij veel programma's zijn websites ontwikkeld met aanvullende informatie, docentenmateriaal en materiaal voor cursisten en andere belangstellenden. Ook bij programma's van andere organisaties is lesmateriaal gemaakt. Marian heeft contact met de projectmanager ETV Brabant. Via hem zijn initiatieven te ontwikkelen in Schijndelse bedrijven.

3. BWI Het Palet

BWI Het Palet is projectpartner in het project "Lang zullen ze lezen". De projectmedewerker van de BWI wordt meegenomen in dit traject. De persoonlijke begeleiding van de cursisten blijkt een noodzakelijke voorwaarde voor blijvende deelname aan het programma. Dit vereist specifieke deskundigheid omdat het om

een kwetsbare groep deelnemers gaat die in de regel slechte schoolervaringen achter de rug heeft. Zo raakt het BWI vertrouwd met het bedrijfsleven als toeleider voor lees- en schrijfcursussen.

4. Stichting Lezen en Schrijven

De Stichting Lezen en Schrijven zet op dit moment in op bestrijding Laaggeletterdheid in bedrijven. In haar toespraak voor het MKB (zie bijlage) pleit prinses Laurentien voor een structurele aanpak. Ondernemers hebben hierin de hoofdrol. Marian heeft goede contacten met de Stichting Lezen en Schrijven.

5. Regionaal Onderwijs Centrum

De (taal)lessen kunnen worden verzorgd door de afdeling Educatie van een ROC. In overleg met het bedrijf zullen trainingen op maat worden samengesteld met nader te bepalen partners.

Afsluiting

Het aantal mensen in ons land dat moeite heeft met lezen en schrijven is groter dan veel mensen denken. Tien procent van de Nederlanders heeft moeite met lezen, schrijven en rekenen. Laaggeletterdheid komt voor in alle bedrijfstakken en in alle lagen van de samenleving. Zonder dat iemand het merkt kan een deel van de medewerkers in een bedrijf of organisatie laaggeletterd zijn. Maak dit bespreekbaar, zichtbaar en oplosbaar!

Laaggeletterden werken vooral in grote productiebedrijven, in het groenonderhoud, schoonmaak, distributie, de zorg, de horeca en in de Sociale Werkvoorziening. Zij werken vooral in de laagste functieniveaus. Zij kunnen het beste worden benaderd via de werkgever. De laaggeletterdheid in Nederland kost het bedrijfsleven 537 miljoen euro per jaar. Er worden fouten gemaakt in de productie, het ziekteverzuim is hoger, de veiligheidsrisico's zijn aanzienlijk en gebrekkige communicatie binnen het bedrijf of met klanten kost veel (extra) tijd en geld.

Allemaal goede redenen voor de ondernemer om zich aan te sluiten bij de groep ondernemers die laaggeletterdheid onder de medewerkers al heeft aangepakt.

Voor een aantal voorbeelden verwijzen wij graag naar

www.taalkrachtvoorbedrijven.nl

Gerichte benadering, maatwerk en zorgvuldige communicatie vormen de sleutel tot succes. Met deze opzet hopen we een bijdrage te kunnen leveren aan het

terugdringen van het aantal laaggeletterden in het bedrijfsleven in Schijndel. Een zaak van iedereen!

Schijndel, 21 januari 2009

Zet een punt...

Marian Janssen- de Goede

www.zeteenpunt.nl

info@zeteenpunt.nl